

Әл-Фараби атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
Халықаралық қатынастар факультеті

Халықаралық құқық кафедрасы

050202-халықаралық құқық мамандығы бойынша білім беру бағдарламасы

Халықаралық қатынастар факультеті

Ғылыми кеңесінің мәжілісінде

БЕКІТІЛГЕН

№ 6 хаттама « 25» маусым 2015 ж.

Факультет деканы

З.ғ.д., профессор _____ Шакиров К.Н.

СИЛЛАБУС

№1 ООМ негізгі міндетті модуль бойынша

ZE3505 - «Заңгердің кәсіби этикасы»

3 курс, к/б, көктемгі 6 семестр, кредит саны – 3.

Дәріскер: Жетібаев Нұрбол Сатыбалдыұлы, з.ғ.к. (халықаралық құқық). Жұмыс тел: (8 727) 377-33-30, (1337), 8 775 843 28 42, Zhetybaev-14@mail.ru, 205 кабинет ХҚФ.

Оқытушы (практикалық, семинар, зертханалық сабақтар): Жетібаев Нұрбол Сатыбалдыұлы, з.ғ.к. (халықаралық құқық). Жұмыс тел: (8 727) 377-33-30, (1337), 8 775 843 28 42, Zhetybaev-14@mail.ru, 205 кабинет ХҚФ.

Пәннің мақсаттары мен міндеттері:

▪ «Заңгердің кәсіби этикасы» пәнінің мақсаты – Жаңа заманғы әлеуметтік, экономикалық, саяси, құқықтық, рухани өзгерістер, демократиялық бастаулардың артуы, қазақстандық қоғамның өмірінде әртүрлі меншік түрлерінің кеңеюмен, капиталдың пайда болуымен, ақшалай және мүліктік жинақпен, қылмыстық оқиғадағы радикалдық өзгерістерді өзімен тартуы, қылмыстылық пен өзге де құқықбұзушылықтың күрт ұлғаю, азаматтардың белгілі бөлігінің рухани құндылықтарының төмендеуі, құқықтық және ізгілік нигилизмнің артуы, заңды сыйламаушылықтың қатар жүруі әлеуметтік кернеудің өршуіне әкеп соқты. Осы мәселелердің барлығы құқық қорғау органдарының алдына жаңа мақсаттар қойды. Ол мақсаттар өз алдына құқық қорғау органдарының қызметтік әрекетінде жаңа бағыт таңдауға, кадрларға орынды шешімдер қабылдауды үйретуді көздейді.

Құқық қоғау органдарының қызметі әр кезде қоғамның ерекше назарында болады, ол қандай жағдайда болса да бәрінің қызығушылығын тудырады, себебі оның нәтижесі азаматтар, қоғам мен мемлекеттің өауіпсіздігін қамтамасыз етуіне әсерін тигізеді. Құқық қорғау органдарының қызметі ерекше мақсаттармен туындаған көптеген ізгілік мәселелерімен қатар жүреді осында құқық қорғау органдарының алдына қойған мақсаты құқықбұзушылықпен күрес жүргізу амалдары ерекше орын алады. Бір жағынан құқық қорғау органдарының қызметкерлеріне берілген құзырет азаматтардың құқықтарын құқықтық қорғаумен қатар, адамгершілік тұрғысынан қарауды міндеттесе, екінші жағынан қызметтік міндетті жүзеге асыруды негіздейді. Қай тұрғыдан қарасақ та, құқық қорғау органдарының қызметкерлерінен ізгілікті, яғни кәсіби этиканы талап етеді.

Заңгерлердің кәсіби этикасы пән ретінде кәсіби этиканың түсінігін, қоршаған ортада өз өзін ұстау ережелерін, адамдардың бір бірімен, қоғаммен, отбасымен, ұжыммен, мемлекетпен қарым қатынасын реттейді. Бұл пән өз алдына этиканың шығу тарихын және пайда болу көзқарастарын, қызметтік функцияларын, этика дәрежелерін, міндет, намыс, ұят, бақыт, ізгілік, табиғи құқық, зұлымдық пен жақсылық, әділдік түсінігін және Қазақстан Республикасының, шет

мемлекеттерінің ар намыс кодексін қарастырады. Заңгерлердің кәсіби этикасы пәнін студенттер өте жеңіл игереді, себебі мұндағы терминдік сөздерді түсіну қиындық туғызбайды. Міндет, намыс, әділдік, ізгілік, бақыт, ұят сияқты адами қасиеттер бәріне таныс және оларды талқылау қиын емес. Қоғам мен этикалық тәртіпті бір бірінен бөліп қарастыруға болмайды, себебі бұл пән студентке өз өзін және қоршаған ортаны түсінуге көмектеседі. Сонымен қатар бұл пән Қазақстан Республикасы және шет мемлекеттер мемлекеттік қызметшілерінің ар намыс кодексін игеруге және жоғары оқу орнын аяқтағаннан кейін мемлекеттік қызметке орналасуына септігін тигізеді.

▪ **Пәннің негізгі міндеттері:** этика және мораль түсінігімен танысу; Қазақстан Республикасы қоғамының құқықтық және демократиялық қалыптасуы мен дамуындағы моральдың алатын орны мен маңызын қалыптасуын зерттеу; құқық қорғау органы қызмекерлерінің кәсіби әдебінің негізгі қағидалары мен нысанын анықтау.

Құзыреттері (оқытудың нәтижелері). Бұл пәнді оқып үйрену нәтижесінде студенттер білуі керек: құқық қорғау органы қызмекерлерінің ізгілік мәдениетін; прокурордың кәсіби әдебі; ізгілік тәртіп пен шектеулер, моральдың түсінігі мен негізгі талаптарын; қылмысты ашудағы этиканың негізгі әдістемелерін.

Меңгереді:

- құқық нормаларын қолдана білуді;
- қоғамда болып жатқан құбылыстар мен құқықтық проблемаларға талдау жасауды және олардың мүмкін салдарын көре білуді;

Игереді:

- ақпараттарды жинау, жалпылау және талдау жасаудың негізгі ережелерін;
- құқықтық мәліметтерді компьютерленген құқықтық мәліметтерді және ғаламдық компьютер желілерін қолдану арқылы алу және өңдеу әдістерін, тәсілдерін және құралдарын қолдануды.

▪ **Пәннің пререквизиттері:** Мемлекет және құқық теориясы; Қазақстан Республикасының Конституциялық құқығы.

Пәннің постреквизиттері: Криминалистика; сот сараптамасы; іс жүргізу құжаттарын дайындау; прокурорлық қадағалау

ПӘННІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН МАЗМҰНЫ

Апта	Тақырып атауы	Сағ. саны	Макс балл
1	Дәріс 1. Этика ғылым ретінде. Философия кәсіби этиканың әдістемелік негізі ретінде. Этика және мораль.	2	1
	Семинар 1. Практикалық сабақ Этика ғылым ретінде. Философия кәсіби этиканың әдістемелік негізі ретінде. Этика және мораль.	1	5
	СОӨЖ 1. Реферат жазу. 1 СОӨЖ. Құқық қорғау органы қызмекерлерінің кәсіби әдебінің негізгі қағидалары мен нысаны.	1	5
2	Дәріс 2. Құқық қорғау органдары қызмекерлерінің қызметіндегі мораль мен этиканың қалыптасуы және оның негізгі дәрежелері	2	2
	Семинар 2. Практикалық сабақ. Құқық қорғау органдары қызмекерлерінің қызметіндегі мораль мен этиканың қалыптасуы және оның негізгі дәрежелері.	1	5
	СОӨЖ 2. Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызметшілерінің ар-намыс кодексі.	1	5
3	Дәріс 3. Моральдың құқық қорғау қызметіндегі әлеуметтік шарттар жүйесіндегі көрінісі	2	2
	Семинар 3. Практикалық сабақ. Моральдың құқық қорғау қызметіндегі әлеуметтік шарттар жүйесіндегі көрінісі.	1	5
	СОӨЖ 3. Реферат жазу. Судья этикасының кодексі.	1	5
4	Дәріс 4. Құқық қорғау қызметінің ізгілік құрамы	2	1
	Семинар 4. Практикалық сабақ. Құқық қорғау қызметінің ізгілік құрамы.	1	5
	СОӨЖ 4. Үй тапсырмасын орындау, нормативті-құқықтық құжаттармен танысу, жалпылама еңбектермен танысу, қосымша әдебиетпен жұмыс жасау.	1	5
5	Дәріс 5. Моральдық шарт және оның құқық қорғау органында көрініс табуы	2	2

	Семинар 5. Практикалық сабақ. Моральдық шарт және оның құқық қорғау органында көрініс табуы	1	5
	СОӨЖ 5. Адвокаттың кәсіби әдебі	1	5
6	Дәріс 6. Моральдық шарт қоғамдық мәдениеттің рухани негізі ретінде. Моральдық шарттың құрылысы	2	2
	Семинар 6. Практикалық сабақ. Моральдық шарт қоғамдық мәдениеттің рухани негізі ретінде. Моральдық шарттың құрылысы	1	5
	СОӨЖ 6. Үй тапсырмасын орындау, нормативті-құқықтық құжаттармен танысу, жалпылама еңбектермен танысу, қосымша әдебиетпен жұмыс жасау.	1	5
7	Дәріс 7. Құқық қорғау органы қызметкерлерінің қызметіндегі моральдық сайлау	1	1
	Семинар 7. Практикалық сабақ. Құқық қорғау органы қызметкерлерінің қызметіндегі моральдық сайлау	1	5
	СОӨЖ 7. Шығармашылық жұмыс	1	5
	Өткен тақырыптар бойынша аралық бақылау (тестілеу)		20
	1. Аралық бақылау		100
	Midterm Exam		100
8	Дәріс 8. Құқық қорғау органы қызметкерлерінің қызметтік ұжымындағы ізгілік қатынастар	2	1
	Семинар 8. Практикалық сабақ. Құқық қорғау органы қызметкерлерінің қызметтік ұжымындағы ізгілік қатынастар	1	5
	СОӨЖ 8. Реферат жазу. Құқық қорғау органы қызметкерлерінің қызметтік ұжымындағы ізгілік қатынастар	1	5
9	Дәріс 9. Құқық қорғау органы қызметкерлерінің рухани ізгілік мәдениеті	2	1
	Семинар 9. Практикалық сабақ. Құқық қорғау органы қызметкерлерінің рухани ізгілік мәдениеті	1	5
10	СОӨЖ 9. Үй тапсырмасын орындау, нормативті-құқықтық құжаттармен танысу, жалпылама еңбектермен танысу, қосымша әдебиетпен жұмыс жасау.	1	5
	Дәріс 10. Құқық қорғау органы қызметкерлерінің кәсіби әдебі және қызметтік қатынас этикасы	2	2
	Семинар 10. Практикалық сабақ. Құқық қорғау органы қызметкерлерінің кәсіби әдебі және қызметтік қатынас этикасы.	1	5
	СОӨЖ 10. Казустар мен есептер құрастыра білу	1	5
11	Дәріс 11. Прокурор мен адвокаттың этикасы	2	2
	Семинар 11. Прокурор мен адвокаттың этикасы.	1	5
	СОӨЖ 11. Шығармашылық жұмыс.	1	5
12	Дәріс 12. Шұғыл іздестіру этикасының ерекшеліктері	2	2
	Семинар 12. Практикалық сабақ. Шұғыл іздестіру этикасының ерекшеліктері	1	5
	СОӨЖ 12. Үй тапсырмасын орындау, нормативті-құқықтық құжаттармен танысу, жалпылама еңбектермен танысу, қосымша әдебиетпен жұмыс жасау.	1	5
13	Дәріс 13. Тергеу қызметіндегі этика	2	2
	Семинар 13. Практикалық сабақ. Тергеу қызметіндегі этика.	1	5
	СОӨЖ 13. Реферат жазу. Тергеу қызметіндегі этика.	1	5
14-15	Дәріс 14-15. Әкімшілік құқықтық және профилактикалық қызметтегі ізгілік негіздер. Ішкі істер органдары жол полициясының ізгілік негіздері. Әділет органдарындағы паспорттық тіркеудің ізгілік негіздері.	2	1
	Семинар 14-15. Практикалық сабақ. Әкімшілік құқықтық және профилактикалық қызметтегі ізгілік негіздер. Ішкі істер органдары жол полициясының ізгілік негіздері. Әділет органдарындағы паспорттық тіркеудің ізгілік негіздері.	1	5
	СОӨЖ 14-15. Үй тапсырмасын орындау, нормативті-құқықтық құжаттармен танысу, жалпылама еңбектермен танысу, қосымша әдебиетпен	1	5

	жұмыс жасау.		
	Өткен тақырыптар бойынша аралық бақылау (тестілеу)	1	20
	2 Аралық бақылау	1	100
	Емтихан	2	100
	Барлығы		400

Әдебиеттер тізімі:

Нормативтік-құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы, 30 тамыз 1995 жыл.
2. ҚР-ның Сот жүйесі мен судьяларының мәртебесі туралы Конституциялық заңы 2000 ж. 25 желтоқсан / Егеменді Қазақстан - 2000 ж. 25 желтоқсан.
3. Судья әдебінің кодексі. Судьялардың III- съезінде 06.06.2001 ж. бекітілген.
4. ҚР-ның Заңы “Адвокаттық қызмет туралы” 15.12.1997 ж.
5. ҚР-ның “Нотариат туралы” Заңы 14.07.1997 ж.
6. ҚР-ы Президентінің заң күші бар Жарлығы “Ішкі істер органдары туралы” 21.12.1995 ж.
7. ҚР ның “ҚР-ы Прокуратура туралы” Заңы 09.08.2002 ж.
8. Всеобщая декларация прав человека от 10 декабря 1948 г. // Организация Объединенных Наций: Дополнительные материалы по ООН.
9. Кодекс поведения должностных лиц по поддержанию правопорядка // Права человека и судопроизводство: Собр. междунар. док. Вена, 1996. С. 174-178.
10. Международный пакт о гражданских и политических правах от 16 декабря 1966 г. // Ведомости ВС СССР. 1976. №17.
11. Минимальные стандартные правила Организации Объединенных Наций, касающиеся отправления правосудия в отношении несовершеннолетних (“Пекинские правила”) // Права человека и судопроизводство... С. 184-203.
12. Минимальные стандартные правила обращения с заключенными // Права человека и судопроизводство... С. 214-227.

Оқулықтар мен әдебиеттер тізімі:

Негізгі:

1. «Этика юриста» / Составитель Габитов Т.Х.: Учебное пособие для юридических вузов.- 2-е издание. Алматы: Издат-во «Данекер», 2009 г.-127 с.
2. Рахимбеков Р.Р., А.Т.Габитова «Этика юриста». Алматы, 2009г.
3. Барщевский М. Ю. Адвокатская этика . - 2-е изд.; испр. - М., 2009.
4. Закомлистов А. Ф. Судебная этика. - СПб.: Изд. «Юридический центр Пресс», 2007. - 258 с.
5. Кобликов А. С. Юридическая этика. Учебник для вузов. - М.: Изд.группа НОРМА-ИНФРА-М, 2009. - 168 с.
6. Халиулина В. П . Профессиональная этика юриста: Учебное пособие - М.: Изд-во РУДН, 2010. - 161 с.

Қосымша:

- 1.Агешин Ю.А. Право, политика, мораль. - М., 1982.
- 2.Анисимов С.Ф. Мораль и поведение. - М., 1985.
- 8.Букреев В.И., Римская И.Н. Этика права. - М., 1998.
- 9.Ватман Д.П. Адвокатская этика. - М., 1977.
- 10.Гусейнов А.А.. Этика: Учебник для вузов. - М., 1998.

- 11.Ибрагимов М.М., Куличенко В.В., Съедин Б.Г. Профессиональная этика и этическая культура сотрудников органов внутренних дел - Киев, 1990.
- 13.Кокорев Л. Д., Котов Д. П. Этика уголовного процесса. - Воронеж, 1993.
- 14.Кондрашов В.А., Чичина Е.А. Этика. Эстетика.- Ростов-на-Дону, 1999.
- 15.Кони А.Ф. Избранные труды и речи. - Тула, 2000.
- 17.Соловьев В.С. Право и нравственность. - Минск, 2001.

ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ САЯСАТЫ

Жұмыстардың барлық түрін көрсетілген мерзімде жасап тапсыру керек. Кезекті тапсырманы орындамаған, немесе 50% - дан кем балл алған студенттер бұл тапсырманы қосымша кесте бойынша қайта жасап, тапсыруына болады.

Орынды себептермен зертханалық сабақтарға қатыспаған студенттер оқытушының рұқсатынан кейін лаборанттың қатысуымен қосымша уақытта зертханалық жұмыстарды орындауға болады. Тапсырмалардың барлық түрін өткізбеген студенттер емтиханға жіберілмейді

Бағалау кезінде студенттердің сабақтағы белсенділігі мен сабаққа қатысуы ескеріледі.

Толерантты болыңыз, яғни өзгенің пікірін сыйлаңыз. Қарсылығыңызды әдепті күйде білдіріңіз. Плагиат және басқа да әділсіздіктерге тыйым салынады. СӨЖ, аралық бақылау және қорытынды емтихан тапсыру кезінде көшіру мен сыбырлауға, өзге біреу шығарған есептерді көшіруге, басқа студент үшін емтихан тапсыруға тыйым салынады. Курстың кез келген мәліметін бұрмалау, Интранетке рұқсатсыз кіру және шпаргалка қолдану үшін студент «F» қорытынды бағасын алады.

Өзіндік жұмысын (СӨЖ) орындау барысында, оның тапсыруы мен қорғауына қатысты, сонымен өткен тақырыптар бойынша қосымша мәлімет алу үшін және курс бойынша басқа да мәселелерді шешу үшін оқытушыны оның келесі офис-сағаттарында таба аласыз:

Білімді бағалау нысандары мен күзиреті (критериілері мен бағалау):

Пәнді бағалау СОӨЖ/СӨЖ тапсырмаларын уақытында әрі дұрыс орындау, аудиториялық және практикалық сабақтарға белсенді түрде қатысу; барлық тапсырмаларды уақытында тапсыру, дәрістерді дұрыс ұғу мен аралық бақылауды тапсыруды ескере отырып жүзеге асырылады. Баға қою саясаты жинақ сипатына ие болып, келесілерді қамтиды (7 апта оқу үрдісі кезіне 100 балл):

- Аудиториалық материалдарды қамту- 2 балл, оның ішінде 1 балл дәріске қатысуы, 1 балл материалды конспектілеу
- Практикалық (семинар) сабақтары – 35 балл: әрбір практикалық сабаққа 5 баллдан
- СОӨЖ/СӨЖ тапсырмаларын орындау -35 балл: презентация мен реферат, шығармашылық жұмыс, жеке арнайы тапсырма сипатында болуы мүмкін. Әр аптаға 5 баллдан.
- Аралық бақылау – 7 және 15 аптада өтеді. Сәйкес апталық дәріс, семинар СОӨЖ/СӨЖ сұрақтарын қамтиды. 20 балл (жазбаша-ауызша). Толық және ауқымды жауап 20 балл, жартылай толық және дұрыс жауап 12-19 балл, толық емес және жартылай дұрыс жауап 8-11 балл, дұрыс емес жауап 0 балл
- Аралық аттестация (midterm exam) -100 балл. 7-8 аптада өткізіледі. Құрамында 30- казустар мен есептер, 50- өткен тақырып аумағындағы білімін тексеру мақсатында құрастырылған сұрақтары бар 80 жазбаша тапсырмалар. Осы орайда әр билетте үш тапсырма бар: екеуі берілген тақырыпқа сай кең ауқымды жауапты талап етсе, үшінші тапсырма берілген оқиға мен казусты шешуге арналады (есептің шешімі нақты құжаттарды белгілей отырып, казусты халықаралық құқықтық тәсілдерді пайдалана отырып шығару). Бағалары «Универ» жүйесінде автоматты түрде айналандырылады.
- Қорытынды емтихан – 100 балл (компьютерлік тест). Бүкіл өткен тақырыптарды қамтиды: дәріс сабақтары, семинарлар, СӨЖ/СОӨЖ,практикалық тапсырмалар, сондай-ақ midterm exam сұрақтары.

Реферат

№	Бағалау талаптары	Балл
---	-------------------	------

1	Уақытында тапсырылуы	1
2	Техникалық талаптарға сәйкес келуі (14 шрифт, Times New Roman, одинарлы, оң жақ шеті 3, сол жақ 1, асты 2, үсті 2)	1
3	Құрылымының дұрыс жасалуы (титулдық бет, жоспар, негізгі бөлім, қорытынды және қолданылған әдебиеттердің болуы (кем дегенде 5 әдебиет))	1
4	Реферат мазмұнын көпшілік алдында қорғауы	5
5	Қойылған сұрақтарға дұрыс жауап беруі	2
Барлығы		10

Презентация

№	Бағалау талаптары	Балл
1	Уақытында тапсырылуы	1
2	Слайдтардың жалпы саны 20 дан кем болмауы керек	1
3	Құрылымының дұрыс жасалуы (титулдық бет, жоспар, негізгі бөлім, қорытынды және қолданылған әдебиеттердің болуы (кем дегенде 5 әдебиет))	2
4	Презентацияны көпшілік алдында қорғауы	3
5	Қойылған сұрақтарға дұрыс жауап беруі	2
6	Қысқаша тақырыпқа қатысты видеоның болуы	1
Барлығы		10

Курс саясаты:

1. Үй жұмыстары мен СӨЖ уақытылы тапсыру.
2. Студент СОӨЖ кезінде үлгермей қалған семинар сабақтары тапсырмаларын, аралық бақылау мен СӨЖ-ді дәлелді себептер болған жағдайда тапсыра алады.
3. Міндетті түрде дәріс бойынша және СӨЖ бойынша конспект жазу.
4. Сабақ кезінде тамақтану, сусын ішу, темекі шегу, ұйықтау, фото-бейне түсірулерге, сөйлесуге және басқа да сабақтың өтуіне кедергі жасайтын әрекеттерге тыйым салынады.
5. Сабақ өткізу әдісі – дәріс оқу, сұрау жүргізу, кіші топтарда дискуссия және жұмыс жүргізу.

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Балдардың сандық эквиваленті	% мәні	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-49	

I (Incomplete)	-	-	Пән аяқталмаған (GPA есептеу кезінде есептелінбейді)
P (Pass)	-	-	«Есептелінді» (GPA есептеу кезінде есептелінбейді)
NP (No Pass)	-	-	«Есептелінбейді» (GPA есептеу кезінде есептелінбейді)
W (Withdrawal)	-	-	«Пәннен бас тарту» (GPA есептеу кезінде есептелінбейді)
AW (Academic Withdrawal)			Пәннен академиялық себеп бойынша алып тастау (GPA есептеу кезінде есептелінбейді)
AU (Audit)	-	-	«Пән тыңдалды» (GPA есептеу кезінде есептелінбейді)
Атт-ған		30-60 50-100	Аттестатталған
Атт-маған		0-29 0-49	Аттестатталмаған
R (Retake)	-	-	Пәнді қайта оқу

Кафедра мәжілісінде қарастырылды
№ 3 хаттама «23» маусым 2015 ж.

Кафедра меңгерушісі _____ з.ғ.д., профессор Айдарбаев С.Ж.

Дәріс оқушы _____ з.ғ.к. доценттің м.а. Жетібаев Н.С.

Силбустың көлемі 7 бет.